

пояснюється ще й прагненням уникнути повторення кількох слів назв. Традиції, що склалися у творенні і вживанні абrevіатур, виникли на підставі доцільності, а тому й вимагають до себе якнайбільшої уваги.

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ, ЯКІ БАЗУЮТЬСЯ НА НАЗВАХ ТВАРИН

Доп. – Карпізіна О., ПР-21
Наук. кер. - ст. викл. Чепелюк А.Д.

Знання фразеологічних одиниць та вмале їх вживання є невід'ємною частиною високої мовної культури людини. Фразеологізми – це окраса мови і разом з тим могутній стилістичний засіб влучної і дохідливої передачі думки.

Фразеологічні одиниці - це лексично неподільне, стійке в своєму складі та структурі, цілісне за значенням словосполучення чи речення, що відтворюється у вигляді готової мовленнєвої одиниці.

Фразеологічним одиницям притаманна сукупність ознак. Якщо взяти до уваги його семантику, форму, характер функціонування, спосіб представлення денотата, то визначальними є цілісність значення, відтворюваність, відносна постійність компонентного складу та структури й експресивність.

Цілісність значення формується внаслідок переосмислення вільного словосполучення - прототипу, деактуалізації компонентів, які різною мірою втрачають предметну направленість. Окремі значення компонентів ніби розчиняються у всій фразеологічній сполуці, формуючи нове, "синтетичне" значення.

Відтворюваність фразеологічних одиниць в мовленні пояснюється тим, що вони вже в мові (свідомості, пам'яті) існують як готові "блоки", з яких ми й конструємо речення і які використовуємо в процесі образної номінації предметів, явищ, властивостей.

Відносна постійність компонентного складу та структури виявляється як діалектична єдність константного, інваріантного та змінного, варіантного.

Експресивність фразеологічних одиниць базується насамперед на образності словокомплексу - прототипу з найбільш частотними переважно нейтральними їх складниками і цілісною метафоричною одиницею. Експресивність - це "сама інтенсифікована ознака", що активізує мислення людини, вмикає напругу почуттів у слухача (читача).

Існує кілька загально прийнятих класифікацій фразеологічних одиниць:

- 1) семантична класифікація;
- 2) структурно - семантична класифікація.

За ступенем семантичної спаяності В.В.Виноградов розрізняє три типи фразеологізмів: фразеологічні зрощення, або ідіоми, фразеологічні єдності та фразеологічні сполучення.

Фразеологічні зрощення (Phraseologische Zusammenbildungen) - немотивовані й неподільні одиниці, в значенні яких нема ніякого зв'язку, навіть потенційного, із значенням їх компонентів.

Фразеологічні єдності (Phraseologische Einheiten) - теж семантично неподільні одиниці, але цілісне значення їх певною мірою мотивоване значенням компонентів.

Фразеологічні сполучення (Phraseologische Verbindungen) - тип фраз що, створюється реалізацією невільних значень слів. Вони аналітичні. Слово із зв'язаним значенням допускає синонімічну підстановку. Значення слів — компонентів відокремлюються чіткіше; слова з фразеологічно зв'язаними значеннями поєднуються з обмеженим рядом слів.

Утворення фразеологічних одиниць зумовлене, з одного боку, *інтралінгвістичними факторами*: це - фразеологічні звороти, в яких ідіоматичність створюється

- немотивованістю всіх компонентів словосполучення, інакше кажучи, ідіома виникає внаслідок метафоричного вживання вільних словосполучень;
- фразеологічні звороти, в яких ідіоматичність створюється

немотивованістю окремих компонентів словосполучення;

– фразеологічні звороти, утворені внаслідок евфемістичної заміни слів та виразів;

– фразеологізми, що утворилися внаслідок запозичень з інших мов;

– фразеологізми, що виникли внаслідок наслідок видозмінення сталих сполучень слів та фраз.

З іншого боку, існує багато фразеологічних одиниць, поява яких зумовлена екстралінгвістичними факторами: це

– фразеологічні одиниці, що відображають давній побут, трудові процеси селянського життя: *Nahn im Korbe sein* – бути улюбленцем у товаристві;

– фразеологічні одиниці, що виникли внаслідок історичних подій та факторів життя: *das Trojanische Pferd* – Троянський кінь;

– фразеологічні одиниці, пов'язані з тваринним світом: *er ist hungrig wie ein Bar* – голодний наче вовк;

– фразеологічні одиниці, походження яких пов'язане з соціальними відносинами: *mit den Wolfen muss man heulen* – з вовками жити – по-вчому вити;

– фразеологічні одиниці, базою виникнення яких послужили одиниці виміру: *es ist nur ein Katzensprung* – рукою подати;

– фразеологічні одиниці, в яких відбито духовну культуру та фразеологічні одиниці, що беруть початок з фольклору: *weder Fisch noch Fleisch* – ні риба ні м'ясо.

Протягом всієї історії людина зв'язана з тваринним світом, що знайшло свій відбиток у мові.

У фразеологізмах, що базуються на назвах тварин, спостерігається метафоричний та метонімічний перенос, саме завдяки цьому переносу фразеологізми є виразниками народної мудрості, народного досвіду.

Для більшості фразеологізмів значення їх виступає переконливіше та яскравіше лише в контексті. І в той же час фразеологічні одиниці самі творять контекст та надають тексту того чи іншого стилістичного забарвлення. А частина таких

фразеологізмів представляє собою завершені мінітексти, які можуть стояти в одному ряду з притчами, байками та ін.

Оволодіння фразеологізмами є дуже важливим, оскільки фразеологізми дедалі більше вживаються на різних рівнях.

ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ МОДАЛЬНОСТІ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

Доп. – Роганова І., ПР-22
Наук. кер. - ст. викл. Чепелюк А.Д.

У даній роботі розглянуто різноманітні засоби вираження модальності в сучасній німецькій мові, комплексно проаналізовано вказані одиниці у порівняльному аспекті.

"Модальність" – поняття у мовознавстві багатопланове, воно виражає за допомогою низки лексичних, граматичних та інтонаційних засобів різноманітні ставлення мовця до змісту висловлювання: бажання, припущення, сумнів, здогад, спонукання, наказ, повинність, прохання.

Об'єктом дослідження даної курсової роботи є модальність у сучасній німецькій мові, а предметом розгляду – мовні засоби вираження цієї категорії.

Метою роботи є вивчення способів вираження модальності (на матеріалі текстів сучасної художньої літератури) та особливостей їх реалізації.

"Модальність (від ср. лат. *modalis* - модальний; лат. *modus* - міра, спосіб) - функціонально-семантична категорія, що виражає різні види ставлення вислову до дійсності, а також різні види суб'єктивної кваліфікації повідомлення.

До лексичних засобів вираження модальності відносяться модальні дієслова, модальні частки та модальні слова, а також повнозначні дієслова, які мають модальне значення.

Модальні дієслова служать нарівні з способами дієслів провідними засобами вираження модальності в німецькій мові. Вже своїм основним значенням вони істотно відрізняються від інших дієслів, передаючи чітко обмежену групу значень,